

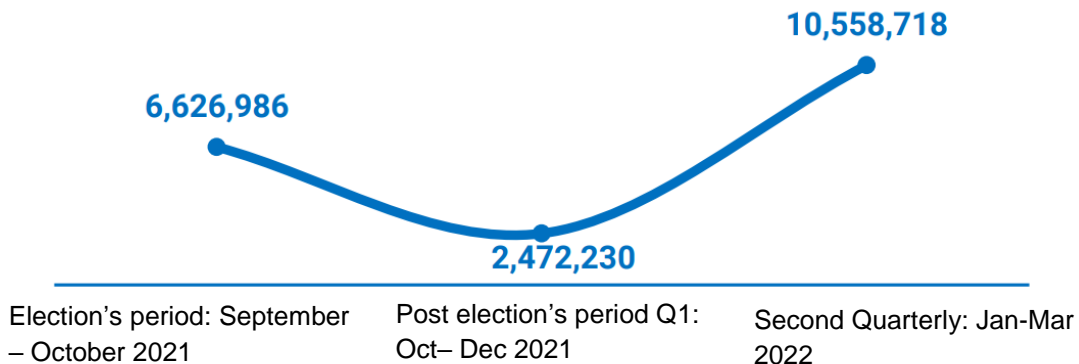
Summary of D4D monitoring report_Second Quarterly: January - March 2022

Q2 - ENG

Main findings:

- In both samples (ALB and SRB) there were 176 articles and posts containing information disorders;
- The number of potential readers of information disorders has been the largest compared to two former quarterlies;
- In this period, the number of potential people reached was above ten mil.;
- Foreign influence was the most outstanding category which generated the highest rate of interactions on social media and the highest number of potential people reached. There were above 89 thousand interactions on social media generated from news articles and social media posts. They were mainly interactions on Facebook, few or almost insignificant were on Twitter; The total number of potential people reached in this category was above six million;

Graf 1. The number of potential people reached from September 2021 - March 2022.

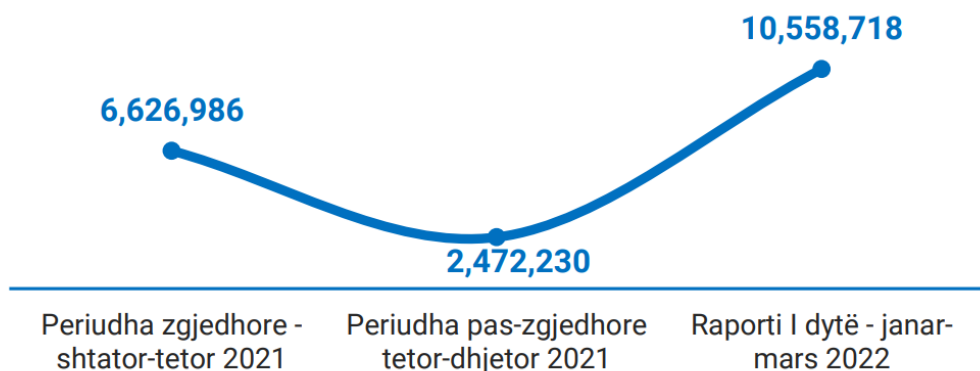
- **FOREIGN INFLUENCE NARRATIVES:**
- All narratives in this period were related to the war in Ukraine.
- **ALB sample:**
 - False narratives deriving from Russian Foreign Minister Sergey Lavrov that Albanian volunteers are fighting in the war in Ukraine. A narrative widely penetrating not only the online portals in Kosovo, but also in Albania, Serbia and the region;
 - Vucic's declarations over Kosovo's membership to NATO taken out of context by local media in Kosovo;
 - False claims from Russian Foreign Ministry about Kosovo being a false state;
 - Putin being dead for two years, and his clone is leading the Russian state;
- **SRB sample:**
 - US having no moral ground to react to predicate about the war in Ukraine;
 - US developing new viruses (pathogens) in Ukraine, and US working hard to hide the evidence on such labs.;
- **KOSOVO-SERBIA DIALOGUE NARRATIVES:**
- Main narratives were related to harsh language, false narratives, and exaggerated titles (clickbaits);
- **ALB sample:**
 - Flaslly relating Deputy Assistant Secretary Gabriel Escobar with the myth of horse of Troy in relation to the final agreement between Kosovo and Serbia. The reason for calling him the "horse of Troy" is his pressure towards the government to create the Association of Serbian Municipalities;
 - Few online news portals falsely classifying the Democratic Party of Kosovo (PDK) to be fully aligned with Serbia;
 - False claims that former Foreign Minister of Kosovo Vlora Citaku had reached an agreement for the partition of Kosovo;
- **SRB sample:**
 - False claims by the Director for the Office of Kosovo in the government of Serbia Petar Petkovic that Serbs in Kosovo do not have the right to use the cemetery;
 - False claims that Clark and Haradinaj are criminals. And declarations taken out of context that the later threatens with new bombing campaings;
 - False claims that since Kurti took office there have been 150 attacks against Serbs in Kosovo;
- **MISOGYNY AND ONLINE VIOLENCE NARRATIVES:**
- Few articles overall. Mostly insulting women in politics. Not only from men to women, but also women journalists attacking women. All cases in Albanian sample, while on Serbian sample D4D could not find material.
 - **ALB sample:**
 - Head of AAK using inappropriate language against the Minister of Justice Albulena Haxhiu;
 - An online news portal article building a relationship between "cheating" phenomenon and former Foreign Minister Vlora Citaku - asking her to be careful when talking about cheating;

- A women journalist calling the Minister of Education Arbërie Nagavci an idiot;
- **POLITICAL DIVISION NARRATIVES:**
- Mainly attacks on the government officials, against the President and PM of Kosovo. Additionally, harsh language against LGBTI+ community was used.
 - **ALB sample:**
 - False claims from PDK that Kurti and his government are to be blamed for the increase in energy prices in Kosovo.
 - False claims by a journalist that Kurti has failed to fulfill his promises - further impoverishing the people;
 - Highly offensive language against Kurti used from a journalist;
 - An MP from LVV calling homosexuals sick and degenerated;
 - **SRB sample:**
 - Narratives calling Kosovo a false state;
 - The purpose of police raids in the north is to ethnically cleanse the north from Serbs;
 - Kosovo police would shoot the serbs if they go to vote;
- **THE SPECIAL COURT NARRATIVES**
- Online news articles with exaggerated titles (Clickbaits), articles that were not based on facts and article that aroused reaction in the public
 - **ALB sample:**
 - Clickbait articles accusing the former President Thaci in Hague;
 - Unverified claims that some evidence that could release Thaci from Hague are kept hidden from the court;
 - **SRB sample:**
 - False reporting that Haradinaj cut the through of a child during the war;
 - An Albanian police officer denying the war crimes committed in Gjakova;
 - False narrative that Kurti has “invented” the sexual violence against 20,000 women in Kosovo during the war;

Q2 - ALB

- Në të dy mostrat (ALB dhe SRB) kishte 176 artikuj dhe postime që përmbanin çrregullime informacioni;
- Numri i lexuesve të mundshëm të çrregullimeve të informacionit ka qenë më i madhi krahasuar me dy tremujorë të mëparshëm;
- Në këtë periudhë, numri i njerëzve potencial të arritur ishte mbi dhjetë mil.;
- Ndikimi i huaj ishte kategoria më e spikatur e cila gjeneroi shkallën më të lartë të ndërveprimeve në mediat sociale dhe numrin më të lartë të njerëzve të mundshëm të arritur. Kishte mbi 89 mijë ndërveprime në mediat sociale të krijuara nga artikujt e lajmeve dhe postimet në mediat sociale. Ato ishin kryesisht ndërveprime në Facebook, të pakta ose pothuajse të parëndësishme ishin në Twitter; Numri i përgjithshëm i njerëzve potencialë të arritur në këtë kategori ishte mbi gjashtë milionë;

Graf 1. Numri i lexuesve potencial nga shtatori 2021 - mars 2022.

NARRATIVAT E NDIKIMIT TË JASHTËM:

- Të gjitha rrëfimet në këtë periudhë lidheshin me luftën në Ukrainë. Kishte xy narrativa që ishin më të shtyra dhe të publikuara në mediat sociale dhe portalet e lajmeve në internet.
- **Mostra Shqip:**
 - Narrativa të rreme që rrjedhin nga ministri i Jashtëm rus Sergej Lavrov se vullnetarët shqiptarë po luftojnë në luftën në Ukrainë. Një rrëfim që depërton gjerësisht jo vetëm në portalet online në Kosovë, por edhe në Shqipëri, Serbi dhe rajon;
 - Deklaratat e Vuçiqit për anëtarësimin e Kosovës në NATO të nxjerra jashtë kontekstit nga mediat lokale në Kosovë;
 - Pretendime të rreme nga Ministria e Jashtme ruse se Kosova është shtet i rremë;
 - Putin ka dy vjet që ka vdekur dhe kloni i tij po udhëheq shtetin rus;
- **Mostra Serbisht:**
 - SHBA-të nuk kanë asnjë bazë morale për të reaguar ndaj predikimit për luftën në Ukrainë;
 - SHBA po zhvillon viruse (patogjenë) të rinj në Ukrainë dhe SHBA po punon shumë për të fshehur provat në laboratorë të tillë;

NARRATIVAT E DIALOGUT KOSOVË-SERBI:

- Rrëfimet kryesore lidheshin me gjuhë të ashpër, tregime të rreme dhe tituj të ekzagjeruar (clickbaits);
- **Mostra Shqip:**
 - Lidhja e zyrtë e Zëvendës Ndhmës Sekretarit Gabriel Escobar me mitin e

kalit të Trojës në lidhje me marrëveshjen përfundimtare ndërmjet Kosovës dhe Serbisë. Arsyeja për ta quajtur “kali i Trojës” është presioni i tij ndaj qeverisë për të krijuar Asociacionin e Komunave Serbe;

- Pak portale të lajmeve në internet që klasifikojnë në mënyrë të rreme Partinë Demokratike të Kosovës (PDK) të jetë plotësisht e lidhur me Serbinë;
- Pretendime të rreme se ish-ministrja e Jashtme e Kosovës Vlora Çitaku kishte arritur marrëveshje për ndarjen e Kosovës;

- **Mostra në Serbisht:**

- Pretendimet e rrejshme të drejtorit të Zyrës së Kosovës në Qeverinë e Serbisë, Petar Petkoviq, se serbët në Kosovë nuk kanë të drejtë të përdorin varrezat;
- Pretendime të rreme se Klark dhe Haradinaj janë kriminelë. Dhe deklarata të nxjerra jashtë kontekstit se kjo e fundit kërcënon me kampe të reja bombardimesh;
- Pretendime të rreme se që kur Kurti mori detyrën ka pasur 150 sulme kundër serbëve në Kosovë;

MIZOGJINIA DHE NARRATIVAT E DHUNËS ONLINE:

- Pak artikuj në përgjithësi. Kryesisht ofendimi i grave në politikë. Jo vetëm nga burrat tek gratë, por edhe gazetaret gra që sulmojnë gratë. Të gjitha rastet në kampionin shqiptar, ndërsa në kampionin serb D4D nuk ka gjetur material.

- **Mostra Shqip:**

- Kryetarja e AAK-së duke përdorur gjuhë të papërshtatshme ndaj ministres së Drejtësisë Albulena Haxhiu;
- Një artikull i portalit të lajmeve në internet që ndërton një marrëdhënie midis fenomenit të “mashtimit” dhe ish-ministres së Jashtme Vlora Çitaku – duke i kërkuar asaj të jetë e kujdesshme kur flet për mashtimin;
- Një gazetare që e quan idiot ministren e Arsimit Arbërie Nagavci;

NDASITE POLITIKE:

- Kryesisht sulme ndaj pushtetarëve, ndaj presidentit dhe kryeministrit të Kosovës. Gjithashtu, u përdor një gjuhë e ashpër kundër komunitetit LGBTI+.
- **Mostra Shqip:**
 - Pretendimet e rreme të PDK-së se Kurti dhe qeveria e tij janë fajtorë për rritjen e çmimit të energjisë në Kosovë.
 - Pretendimet e rreme të një gazetari se Kurti ka dështuar në përmbushjen e premtimeve të tij - varfërimi i mëtejshëm i popullit;
 - Gjuha shumë fyese ndaj Kurtit e përdorur nga një gazetar;
 - Një deputet i LVV-së që i quan homoseksualët të sëmurë dhe të degjeneruar;
- **Mostra Serbisht:**
 - Narrativa që e quajnë Kosovën shtet fals;
 - Qëllimi i bastisjeve të policisë në veri është pastrimi etnik i veriut nga serbët;
 - Policia e Kosovës do të qëllonte serbët nëse do të shkonin të votonin;

NARRATIVAT RRETH GJYKATES SPECIALE

Artikuj të lajmeve online me tituj të ekzagjeruar (Clickbaits), artikuj që nuk bazoheshin në fakte dhe artikull që ngjalli reagim në publik

- **Mostra nw Shqip:**

- Artikujt Clickbait që akuzojnë ish-Presidentin Thaçi në Hagë;
- Pretendime të paverifikuara se disa prova që mund ta lironin Thaçin nga Haga mbahen të fshehura nga gjykata;

- **Mostra në Serbisht:**

- Raportimi i rremë se Haradinaj i preu një fëmijë gjatë luftës;
- Një polic shqiptar që mohon krimet e luftës të kryera në Gjakovë;

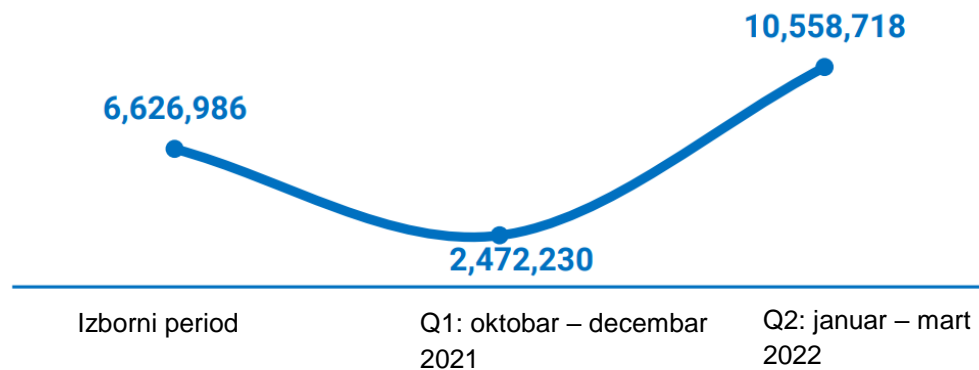
- Narrativë e rreme se Kurti ka “shpikur” dhunën seksuale ndaj 20.000 grave në Kosovë gjatë luftës;

Q2 - SRB

Glavni nalazi:

- U oba uzorka (ALB i SRB) bilo je 176 članaka i objava koji sadrže poremećaje u integritetu informacija;
- Broj potencijalnih čitalaca ovih članaka je najveći u ovom kvartalu, u odnosu na dva prethodna kvartala;
- U ovom periodu broj potencijalnih čitalaca je prešao deset miliona;
- Strani uticaj bio je najistaknutija kategorija koja je generisala najveću stopu interakcija na društvenim mrežama i imala najveći broj potencijalnih čitalaca. Bilo je više od 89 hiljada interakcija na društvenim mrežama, generisanih iz medijskih članaka i objava na društvenim mrežama. Uglavnom su to bile interakcije na Facebooku, malo ili gotovo beznačajno na Twitteru; Ukupan broj potencijalnih čitalaca u ovoj kategoriji bio je iznad šest miliona;

Graf 1. Broj potencijalnih čitalaca u periodu od septembra 2021. do marta 2022.

■ NARATIVI SA NALAZIMA O STRANOM UTICAJU:

- Svi narativi u ovom periodu bili su vezani sa ratom u Ukrajini.

■ ALB uzorak:

- Netačne izjave ruskog ministra inostranih poslova Sergeja Lavrova da se albanski dobrovoljci bore u ratu u Ukrajini. To je narativ koji široko prodire ne samo na online portale na Kosovu, već i u Albaniji, Srbiji i regionu;
 - Vučićeve izjave o članstvu Kosova u NATO-u izvučene su iz konteksta od strane lokalnih medija na Kosovu;

- Netačne tvrdnje ruskog ministarstva inostranih poslova da je Kosovo lažna država;
- Putin mrtav već dve godine, a njegov klon vodi rusku državu;
- **SRB uzorak:**
 - SAD nema moralne osnove za reakciju na ratu u Ukrajini;
 - SAD razvija nove viruse (patogene) u Ukrajini i naporno radi na skrivanju dokaza o takvim laboratorijima;
- **NARATIVI O DIALOGU BEOGRADA I PRIŠTINE:**
- Glavni nalazi su vezani za neprimeren rečnik, netačne narative i prenataglašene naslove (pokušaji povećanja klikova)
- **ALB uzorak:**
 - Oštro povezujući zamjenika pomoćnika državnog sekretara Gabriela Escobara sa mitom o trojanskom konju, u vezi sa konačnim sporazumom između Kosova i Srbije. Razlog zašto ga nazivaju “trojanskim konjem” je njegov pritisak na vladu da stvori Zajednicu srpskih opština;
 - Nekoliko online portala sa vestima koji lažno klasifikuju Demokratsku stranku Kosova (PDK) kao potpuno povezanu sa Srbijom;
 - Lažne tvrdnje da je bivša ministarka inostranih poslova Kosova, Vljora Čitaku, postigla sporazum o podeli Kosova;
- **SRB uzorak:**
 - False claims by the Director for the Office of Kosovo in the government of Serbia Petal Petkovic that Serbs in Kosovo do not have the right to use the cemetery;
 - False claims that Clark and Haradinaj are criminals. And declarations taken out of context that the later threatens with new bombing campaigns;
 - False claims that since Kurti took office there have been 150 attacks against Serbs in Kosovo;
 - Lažne tvrdnje direktora Kancelarije za Kosovo u Vladi Srbije, Petra Petkovića, da Srbi na Kosovu nemaju pravo korišćenja groblja;
 - Lažne tvrdnje da su Clark i Haradinaj kriminalci. I izjave izvučene iz konteksta da se ponovo preti novim bombardovanjem;
 - Lažne tvrdnje da je bilo 150 etnički motivisanih napada na Srbe na Kosovu, od kada je Kurti preuzeo dužnost;
- **MISOGINIJA I ONLINE NASILJE NA ŽENAMA:**
- Sveukupno je bilo malo članaka. Uglavnom je sve usmereno na vređanje žena u politici. I to ne samo od strane muškaraca prema ženama. Takođe je bilo slučajeva gde novinarke napadaju žene. Svi slučajevi su zabeleženi u albanskom uzorku, dok u srpskom uzorku D4D nije pronašao takav narativ.
- **ALB uzorak:**
 - Head of AAK using inappropriate language against the Minister of Justice Albulena Haxhiu;
 - An online news portal article building a relationship between “cheating” phenomenon and former Foreign Minister Vlora Citaku - asking her to be careful when talking about cheating;
 - A women journalist calling the Minister of Education Arbërie

- Nagavci an idiot;
- Šef AAK-a koristi neprimeren jezik protiv ministarke pravosuđa Albulene Haxhiu;
- Članak na online portalu i narativ koji koji stvara vezu između fenomena "varanja" i bivše ministarke inostranih poslova Vljore Čitaku - tražeći od nje da bude oprezna kada govori o varanju;
- Novinarka naziva ministarku obrazovanja Arbrie Nagavci idiotom;
- **NARATIVI POVEZANI SA POLITIČKIM PODELAMA:**
- Uglavnom napadi na vladine predstavnike, protiv predsednice i premijera Kosova. Uz to, korišten je oštar jezik protiv LGBTI+ zajednice
- **ALB uzorak:**
 - Lažne tvrdnje PDK-a da su Kurti i njegova vlada krivi za povećanje cijena energije na Kosovu;
 - Lažne tvrdnje novinara da Kurti nije ispunio svoja obećanja - i dodatno osiromašio narod;
 - Vrlo uvredljiv jezik protiv Kurtija korišten od strane novinara;
 - Zastupnik iz LVV-a naziva homoseksualce bolesnima i degenerima;
- **SRB uzorak:**
 - Narativi koji Kosovo nazivaju lažnom državom;
 - Svrha policijskih racija na severu je etničko čišćenje severa od Srba;
 - Kosovska policija bi pucala na Srbe, ako izađu na izbore;
- **NARATIVI POVEZANI SA SPECIJALNIM SUDOM**
- Online članci sa preteranim naslovima (Clickbaits), članci koji nisu utemeljeni na činjenicama i članci koji su izazvali reakcije u javnosti.
- **ALB uzorak:**
 - Clickbait articles accusing the former President Thaci in Hague;
 - Unverified claims that some evidence that could release Thaci from Hague are kept hidden from the court;
 - Clickbait članci koji optužuju bivšeg predsjednika Tačija u Hagu;
 - Neproverene tvrdnje da se od suda kriju neki dokazi koji bi Tačija mogli osloboditi iz Haga;
- **SRB uzorak:**
 - Netačna izjava da je Haradinaj prerezao dijete tokom rata;
 - Albanski policajac negira ratne zločine počinjene u Đakovici;
 - Lažni narativ da je Kurti "izmislio" seksualno nasilje nad 20.000 žena na Kosovu tokom rata;